

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ - JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
INAPOIAZĂ.

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei

Pe 6 luni . . . 60 Lei

Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 2-50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Pentru pacea între frați.

Rar se întâmplă, ca, întâlnindu-se doi ori trei oameni cinstiți, să nu aducă în vorbă mizeriile vieții, cari se sporesc și se întăresc într'ună, impresurându-ne ca nește ape murdare, ce ne amenință cu înec.

Și nu e de mirat, fiindcă în toate părțile strigă disordinea și stăpânește animalismul. Se vede lux greșos la unii și zdrămtărie jalnică la nenumărați. Aici plăceri lipsite de rușine sfidează traiul greu și sărăcăcios al mulțimei; dincolo observi, cum binele, adevărul și iubirea se dau la o parte îngândurate, făcând loc viciului, minciunii și forței, cari lasă după ele noian de pagube morale și materiale. Tembelismul, desfrâul și nedreptatea cearcă să se cuibărească pretutindenea.

E ceva ce dispăre din familii: chiagul dintre căsătorii și dintre părinți și fi, dragostea conjugală și respectul filial.

În besna aceasta morală, care înădușă, în întunerecul, care orbește, mulțimea vrea să se deschidă ferestrele pentru aer curat și pentru ca să zărească zorile renașterii morale, ce le dorește. Ferestrele însă nu se deschid. Tot mai mulți dibuesc ca orbii și tot mai mulți se obișnuiesc cu atmosfera inficiată, cum se mulțumesc beutorii desfigurați în cărciumile puturoase, ori săracii palizi în cășcioarele lor cu ferești bătute cu cuie, în cari locuiesc împreună cu porcii, și cu puii de găină.

Cine e cauza acestei nădușeli morale? Omul. Viața e așa, cum sunt oamenii.

În mijlocul răutăților fiind și în noianul mizeriilor petrecând, dacă sincer voim să se curățe atmosfera și să dispară întunerecul, e înomnis necesar să ne curățim întâiu simțirile noastre, cultivându-ne sufletele. Altfel vom merge din rău în mai rău, ca și o monedă apucată pe povârnișul deprecierei.

Înoirea sufletească e opera individului, a mediului și a harului dumnezeesc. Acesta din urmă nu lipsește nici când. Omul e liber: dacă voește se interesează de binele lui sufletesc, dacă nu voește nu se interesează. În mediul, ce ne încunjoară, sunt indivizi, cari au misiunea sfântă de a-l ajuta pe om să-și desfășoare legăturile patimilor și de a-l întări pe drumul cel drept. Indivizii cu cea mai mare și mai grea răspundere pentru a lumina unde-i întunerec, a încălzi unde-i gheață și a ajuta unde-i lipsă, sunt preoții, preoții Domnului, cari tot locul îl sfințesc cu învățătura și cu viața lor.

Preoții Domnului se cunosc. Ei au sentimente calde față de Dumnezeu și de cele spirituale. Se simțesc atrași de Părintele ceresc, pe care-l iubesc și pentru care iubesc pe toți oamenii. Urmează pe Hristos în concepția despre lume, despre societate și despre viață. Nu numai se împrietinesc, ci întru toate se identifică cu ideile Lui. Petrec bucuroși în societatea Lui, conversează cu El și despre El. Se en-

tuziasmează pentru El și-L apără chiar și cu punerea capului.

Mare nenorocire și scandal, dacă preotul nu-i al lui Hristos. Și nu-i al lui Hristos, întituleze-l lumea „Sfințit“, ori „Preasfințit“, ori „Inalt preasfințit“, dacă-i lipsește credința și chemarea, dacă cu viața lui dovedește, că-l interesează foarte mult laptele și lâna oilor, dar nu mântuirea vecinică a acelor. Nu-i preotul Domnului, care nu vrea să știe, că temelul religiei lui Hristos e crucea, mortificațiunea și nu deslănțuirea patimilor și că religia blândului și iubitorului Isus condamnă ori ce volnicie, deosebit osândește volnicia făcută în numele iubirei eterne.

Nu-i preotul Domnului, care intenționat păgubește, direct ori indirect, pe deaproapele, p. e. influențând exproprierea porțiunilor canonice a altor parohii, ori despoind biserici de avutul lor.

Al cui preot poate fi acela, care, dorind a-și impopula biserica, nu predică pe Hristos, ci speculează sentimentele inferioare ale popoului, zicând: „Veniți la biserica noastră, că noi, dacă nu mai vreți să trăiți cu nevestele ce le aveți, vă despărțim și vă anunțăm cu altele“, ori: „Veniți la noi, că veți fi împrietăriți“, ori: „Veniți că statul vă face biserică, casă parohială și că preotului nu va trebui să-i dați nimica“?

În momente de adâncă reculegere sufletească, se poate asemena Păstorului bun acela care operează pentru mântuirea sufletelor cu fraze goale și răsuflete ca: „biserica dominantă“, „biserica statului“, „biserica strămoșască“, ori calomniindu-ne biserica noastră cu afirmațiuni gratuite, că este în legături sufletești cu străinii și că deservește Patria?

Situația aceasta nu-i iertat să mai dănuiească, pentru că ne compromite și ne ruinează. S'o îndreptăm!

Popoare, cari s'au dușmănit și s'au sfâșiat ani de-a rândul, caută să se apropie unele de altele cu bunăvoință și cu sinceritate. Bine fac. Oare noi, fiii unui și aceluiaș neam, văzând mizeriile materiale, sociale și politice, cari sunt urmările mizeriilor sufletești, să nu ne putem împăca, respecta și iubi chiar? Credem, că pacea aceasta va urma. O voește Dumnezeu și toate sufetele bune. Pentru realizarea acelei stări fericitoare în mijlocul neamului nostru vor conlucra toți preoții, cari se socotesc ai Domnului; ei ne vor povățui la picioarele lui Hristos, unde singur se pot înțelege și împăca frații de bună voință.

Edificiile școlilor confessionale. În noua lege a învățământului se dă statului dreptul de a expropria, sub titlul de utilitate publică, clădiri și terenuri pentru școala de stat. Cum parohiile românești, sub dominația maghiară, în prea multe locuri, au fost nevoite să-și lase în umilire bisericile și casele parohiale, pentru ca să ocrotească limba și cultura românească în clădiri frumoase și costisitoare,

ridicate după dispozițiile legii, exproprierea acestora ar constitui o mare nedreptate. Parohiile, cari au jertfit totul pentru școală, despoind-se prin expropriere de edificiile școlare, ar ajunge în o situație cu mult mai grea decât înainte.

P. S. S. Episcopii Iuliu al Gherlei și Ciorogariu dela Oradea-Mare, în discursurile ținute în cursul desbaterilor legii învățământului au sulevat chestiunea. Preasfințitorilor a răspuns d. Ministru Dr. Anghelescu, declarând, că nu se va atinge de clădirile școlare.

Declarația importantă a dlui Ministru e următoarea:

„P. S. Lor Episcopii Hossu și Ciorogariu în cuvântările dumnealor au spus, că într'un articol din proiectul de lege se prevede, că noi vom expropria toate clădirile și toate terenurile pentru școli, și dlor se tem, ca să nu expropriem terenurile și clădirile bisericilor, cari au servit, o mare parte dintre ele pentru școli. Și spunea P. S. S. Hossu, că ar fi un foarte mare rău, pentru că sunt localități, și încă multe, unde biserica, sub dominațiunea ungurească, a avut în vedere, în prima linie, cultura și școala și susținerea școlii, așa încât sunt școli admirabile și alături sunt case parohiale dărâmate și sunt biserici foarte sărăcăcioase.

„Așa este, am auzit și eu, și în drumurile pe care le-am făcut în Ardeal am putut să-mi dau seamă, că în foarte multe localități, așa este spre cinstea bisericii, și trebuie să constatăm cu toții, că biserica românească din Ardeal a pus înainte de toate cultura românească, și tot ce a agonisit a dat pentru școală. (Aplauze prelungite).

„De aceia domnilor, să nu aibă nici o teamă, Prea Sfințitorii Episcopi Hossu și Ciorogariu, această chestiune nu se tranșează așa, printr'un articol pus în acest proiect de lege. Este o chestiune mare, care se va discuta între Inalții prelați și între guvern, și o vom rezolva în interesul neamului românesc.

„Dlor, noi am pus această dispozițiune, pentru că există în Constituție și chiar dacă nu o punem noi aci, când vom veni cu legea specială interpretativă a Constituției, în ceia ce privește exproprierea, vom prevedea acolo că se va putea expropria teren și casă pentru utilitate publică și una din utilitățile publice, cele mai importante, este, desigur, școala. Am pus-o însă aci, pentru că nu știu când se va veni cu legea aceasta interpretativă și vreau să am un articol, pentru că în diferitele localități, unde mi-se cere să expropriem terenurile comunele rurale, și chiar în comunele urbane, să pot să expropriez terenurile necesare pentru școală. Când am pus însă acest articol, să mă crează Inalții prelați, nu m'am gândit să tranșez în câteva cuvinte marea chestiune a clădirilor școlare, care se va discuta între guvern și Inalții prelați, în interesul și al școlii și al bisericii“.

Doi frați

— ofer 110,000 lei pentru „Institutul Recunoștinții”. —

Preasfințitul Dr. Valeriu Traian dela Oradea-mare și d. colonel Corneliu Frențiu, doi frați buni și ambii foști elevi ai institutelor de cultură din Blaj, unde și-au câștigat un prețios capital moral și intelectual, pe care l-au fructificat bine și înțelepțeste în viață, în semn de grațitudine, vin în ajutorul acestui vechiu focular de lumină și căldură creștinească și românească. Cel-maimare trimite 100,000 lei, iar Cel-maiținăr 10,000 lei, achitându-și în forma aceasta, cu cinste și princiar, polița recunoștinții.

Cunoscând viața plină de jertfe a Păr. Episcop dela Oradea, eram siguri, că dania P. S. Sale pentru institutul, ce se va ridica cu mâine din jertfele celor ce își reamintesc binefacerile primite, va atinge suma cea mai mare, care s'a dat până în prezent în acest scop.

La suma de 3,704,155 lei (computându-se și materialul lemnos grațificat) oferită până acum au contribuit mulți, fiecare după putință. Șirul celor ce doresc să aibă o mică parte în „Institutul Recunoștinții”, încă nu s'a încheiat. Zi cu zi i se adaugă și i-se va adaugă încă mult timp câte o prețioasă perlă, dovedind acestea jertfe valoroase iubirea mare și devotamentul sincer; ce-l au față de biserica noastră clerul și mireni luminăți.

Alte contribuiri:

Parohia gr.-cat. Trenton, America . . .	14,200
Par. gr.-cat. Roebing și Florence, America	12,200
Al. Uilacan, canonic și soția, Blaj . . .	5,000
Aurelia Dr. Dan, Mociu	5,000
Isidor Vlad, (colectă) Miercurea-ciuc . .	3,040
Ing. Leo Bohățiel, Cluj	2,000
Laura Vlad, (colectă) Miercurea-ciuc . .	1,000

O pastorală economică. Ultimul cercular al eparhiei orădane aduce la loc de frunte o adresă către clerul diecezan dată de Preasfințitul Valeriu, în scopul de-a promova bunăstarea materială a credincioșilor săi și prin aceasta de-a le ușura accesul la școli și la învățătură.

Se constată, că numărul celor ce se apropie de școlile secundare — deși a crescut

considerabil în ultimii ani — nu este încă nici pe departe mulțumitor. Acelaș lucru se poate spune și despre progresul, ce se face. Și aceasta din cauza sărăciei.

Pentru a se schimba deci situația — și n'avem timp de pierdut — trebuie să venim în ajutorul țăranilor noștri pe teren economic. Loturile primite la expropriere sunt destul de mici, pentruca împărțindu-se între copiii primei generații, să se fărâmițeze atât de mult, încât să fim tot acolo unde am fost. Trebuie să se caute deci mijlocul pentruca pământul să nu se împartă. Dar aceasta nu se poate decât dacă el rămâne în întregime unaia dintre copii — celui ce se va găsi mai apt pentru aceștia —, iar ceilalți își vor căuta, pe calea școlii și învățaturii, alte rosturi în lume. Cum însă școala reclamează azi mari cheltuieli, Preasfinția Sa îndeamnă clerul să lucreze, cum se va pricepe mai bine, ca deoparte țăranii să poată scoate din pământul lor, prin cultură potrivită, câștigul de circa 10,000 Lei de jugăr, iar de altă parte să se caute modalitatea de a ajuta pe copiii de școală și pe altă cale.

Și pentruca să fie orientat asupra rezultatelor acestei acțiuni, Păr. Episcop Valeriu cere ca până la sfârșitul lui Septembrie fiecare preot să-i facă raport, în care să se cuprindă:

„Numele, localitatea, școala, clasa, ajutoarele și izvorul de unde s'au dat ajutoarele acestor tuturor școlărilor din parohie și din fiții, cari în anul școlar 1924/5 cercetează vre-o școală superioară sau secundară ori de meserie”.

Acțiunea neobișnuită a Preasfinției Sale este din cele mai laudabile și, dacă oamenii cărora se adresează vor ști s'o îmbrățișeze după cuviință, se pot ajunge cu timpul rezultate din cele mai bune.

Să fie deci într'un ceas cu noroc!

Cine dorește să aibă un frumos câștig fără nici un rizic, să comande bilete de loterie pentru „Căminul Presei” din Cluj. — Biletele se vând pentru 2 Lei bucata și se găsesc de vânzare pretutindeni. Biroul central: Cluj, Piața Unirii 29.

Blajul sau Sibiul?

— Cine a înfăptuit pe 3/15 Maiu 1848. —

De 76 de ani Blajul serbătorește ziua 3/15 Maiu. În sufletele lor au serbătorit această zi toți Românii, dar cu îndărătnicia și curajul înfruntând toate obstacolele urgiei străine, mai pe urmă cu un fast deosebit nici un oraș, nici o asociație, nimeni n'a serbătorit această zi cum au făcut-o Blajul și blăjenii. Nimeni n'a avut îndrăsneala să afirme, că nu Blajul și blăjenii au conlucrat în primul rând la înfăptuirea memorabilei adunări. Acum după 76 de ani, dupăce nici Cipariu, nici Papiu Ilarian, nici Moldovănuț, nici Bunea nu mai sunt printre noi, doi bărbați de seamă, unul un critic eminent (Dr. George Bogdan-Daicea), altul un publicist de valoare (Dr. Radu Dragnea), ambii înalți ortodoxi fanatici, afirmă pur și simplu, că „nu Blajul, ci Sibiul, sediul lui Bărnauț și al lui Șaguna, a înfăptuit pe 3/15 Maiu 1848”.

De parte de mine gândul să polemizez cu Doiiile lor. Socotind însă, că aci avem de a face cu altceva decât cu o campanie științifică și crezând, că a discuta teza de mai sus este o greșală, ca un prietin sincer al adevărului și un aderent călduros al Blajului și al tradiției blăjene îmi permit totuși câteva observații în cele ce se afirmă într'un mod sentențios.

Când vorbim de activitatea culturală sau politică a orașului sau localității noastre, înțelegem o personificare a lor prin viețuirea, munca și mentalitatea unor persoane, cari locuiesc acolo. Nici decum nu înțelegem localitatea sub raport administrativ-politic sau mai cu seamă în totalitatea ei. Pentru o pildă, vorbind despre „Cursurile dela Valenii de munte” am putea zice „Cursurile dlui Iorga”, căci ne locuitorii din Valenii de munte, primarul, șeful orașului sau cărciumarul au inaugurat și au condus acele „cursuri”, — ori vorbind despre „Rezoluția dela Chișineu”, înțelegem rezoluția țăranștilor steriști dela Chișineu și nu rezoluția comunei Chișineu. În acest înțeles, firește că nu Blajul întreg, cu toți locuitorii lui și cu toate întocmirile lui, a făcut în trecut, ce a făcut. După cum Sibiul nu se putea numi al lui

Folța „Unirii”

Pentru unirea tuturor bisericilor.

Sunt lucruri, cari trebuie să se întâmple, pentrucă așa e voia lui Dumnezeu. Oricât de mult ar da unii din mâini și din picioare și se îngrozesc deja numai la gândul, că ele se vor săvârși, acelea tot se vor face. E trist, că sunt oameni lipsiți de inteligență, cari nu doresc a pătrunde, ori măcar a se ocupa mai serios de chestiuni, cari sunt în aer, mai mult chiar în sufletul lor.

E dorința sfântă, legată strâns de opera Mântuirii săvârșită de Isus Hristos, ca toți să fie adunați în o singură biserică, sub cărma aceluiaș păstor. Situația creștinătății de azi e destul de tristă, căci oameni, cari sunt creștini, și între ei, notați foarte bine: mulți, cei mai mulți de bună credință, să nu se înțeleagă chiar în chestiuni de credință, cum e de pildă taina botezului, care după unii e valabil când e dat ori cu stropire, ori cu vărsare pe cap, ori cu cufundarea totală. După alții botezul, care nu e prin cufundarea nu e botez, și Pidalionul, în adnotările lui, ține să facă înfruntări grozave celor ce nu botează prin cufundare. Ei bine, Hristos nu a putut muri pe cruce pentru învrășmășirea în chestii de credință. El n'a putut da decât o credință. Așa și este, căci când chestiunea se pune în mod practic, această teorie cade aproape

peste tot, și cei botezați numai prin stropire ajung să fie bine botezați.

Conferințele începute mai de mult între Rușii ortodocși și între anglicani, cari înainte cu vreo câțiva ani de zile încercaseră să prindă teren și la frații noștri dela București, arată un simț puternic, care li atrage pe oameni la desăvârșirea unității pentru mireasa lui Hristos. Oameni, cari au puncte diferențiale mari de tot: căci anglicanii țin la azimă și la Filioque, pe cari frații noștri le combat, și cari puncte la mulți sunt încă prilej de a ne face mari proboziri, caută să se întâlnească. Pare că ar veni în mijlocul lor Sfântul Augustin, cu dictonul lui: Anima humana naturaliter christiana și le-ar zice, că biserica lui Hristos nici nu se poate închipui altfel decât una. Și ideea preocupă serios pe ambele părți, mănate de un instinct spre unitatea bisericii. Vântul merge mai departe, și la Malines, sub scutul purpurii lui Mercier, cei mai distinși anglicani vin și discută cu catolicii în o atmosferă de atâta frățietate chestiunile de deosebire, încât, citind raportul despre decursul acestor debateri științifice și creștinești, îți vine să zici vorba Scripturii: Ce frumos este când frații sunt împreună.

Unul din punctele cardinale ale programului inaugurat de Preafericitul Părinte de azi este unirea bisericilor, pentru care se roagă zilnic, pune și pe alții să se roage și se bucură de toate bunele acțiuni făcute în acest sens. Aniversara sfântului Iosafat, pe care condacul îl

numește stâlp neclintit al unirii, a dat posibilitatea să ne arate în diferite rânduri sentințele atât de adevărat apostolice ale lui Piu XII în ce privește unirea bisericilor. Păcat, că gazetele noastre au coloane întregi despre Terenti și Lavrinte și pentru a da hrană sufletelor bolnave ne dau interview-uri cu domnișoara Cornescu și Herșcovici, iar pentru chestiuni de natură religioasă, cari preocupă toată lumea apăsătoare, nu au câteva șire măcar.

E de pildă acțiunea caritativă a Sfântului Părinte pentru combaterea foametei în Rusia. „Izvestia”, organul bolșevicilor, spune că misiunea Papei a nutrit zilnic 45,000—50,000 de copii (să nu creadă nimeni, că e cu un zero mai mult!), a îmbrăcat apoi mii de persoane. Chiar organizația sovietică a găsit, că acțiunea aceasta este spre binele țării, și a stat în ajutorul misiunii. (Poate această acțiune caritativă a îndemnat pe bolșevici să libereze din temniță pe arhiepiscopul Ceplak). Ei bine, despre această acțiune așa de mare gazetele noastre nu dau nimic. Ea e scrisă în sufletele Rușilor, cari văd, că Papa înseamnă tată, tată adevărat, iar nu o formulă vagă, îmbrăcată în sloiu de ghiață, ori cât ar fi de aproape de concepția ta.

Da, Papa se roagă și lucrează pentru apropierea sufletelor, dela cari nu așteaptă ceea ce a dus patriarhii și călugării greci din Țara românească. Și dela tata învață copiii, mai ales dela un tată așa de cult și de bun. Și Redemptoriștii belgieni trec la ritual rusesc, iar benedicti

Șaguna, ci mai curând o cetate săsească și după cum nici Șaguna, nici Bărnăuțiu, dar nici Barțiu n'au fost a unui oraș, ci a neamului întreg.

În acest înțeles recunoaștem, că unii din Blaj, poate chiar episcopul de atunci, au fost dușmanii lui Bărnăuțiu și au avut alte vederi politice. Fapt incontestabil este însă, că Cipariu a inițiat ținerea unei întruniri în Blaj, că teologii dela Blaj au cutrierat întreg pământul românesc, invitând țărâna la Blaj, că, deși certat cu vladica de atunci, Bărnăuțiu a fost adorat în Blaj de restul populației și că a fost chiar profesor la Teologia din Blaj, că și episcopul Lemeni a avut partea sa la 3/15 Maiu 1848 și că, în sfârșit, străinii au știut, că în Blaj este focarul mișcării naționale.

Dar mai e o altă împrejurare. Dacă, pe un o afirmă dăii Bogdan-Duică și Dragnea, în Blajul, ci Sibiiul a făcut adunarea dela 3/15 Maiu, și că intelectualii Blajului ar fi fost unioniști, atunci pentru ce s'a ținut totuși adunarea la Blaj? Nu are oare acest fapt o semnificația deosebită? Alegerea localității cu prilejul unor congrese, adunări naționale sau internaționale nu demonstrează ceva? Eu cred, că asta este o credință generală, că astfel de congrese și adunări se țin tocmai în localitatea unde este centrul de gravitație a mișcării respective. Ne întrebăm, de ce nu s'a organizat adunarea din 1848 la Sibiiu spre pildă, unde am avut pe Sașii, cari simpatizau cu noi și armata Impăratului, care nu simpatiza cu Ungurii? Sibiiul a fost doar un centru mai important sub raport politic. Conferența păcii după războiul balcanic de ce s'a ținut oare la București și nu la Sofia sau la Üsküb? Pentru ce, după războiul mondial, aliații se întrunesc la Paris și nu la Berlin? Pentru ce adunarea națională din anul 1918 se ține la Alba-Iulia și nu la Aiud sau la Deva?

Acestea sunt observațiuni, cari le poți face și dacă nu ești istoriograf sau critic. Sperăm însă că nu peste mult se va arăta, că credința nutrită în 76 ani, că Blajul și nu Sibiiul a înfăptuit pe 3/15 Maiu 1848, n'a fost o credință fără temei istoric.

Zaharia Boila.

Revistă bisericească.

Al XXVII-lea *Congres Euharistic Internațional* ținut anul acesta la Amsterdam s'a terminat la 27 Iulie, în mijlocul celui mai desăvârșit triumf al credinței în prezența reală a Mântuitorului lumii sub formele de pâine și vin în sfințele taine.

Legatul Papei, cardinalul olandez Van Rossum, încunjurat în tot timpul congresului de manifestările de dragoste și devotament ale zecilor de mii de participanți, a trebuit să servească liturghia pontificală în marele Stadion, atât erau de numeroși cei cari voiau să fie de față la acest solemn act de încheiere a congresului. Peste 40,000 de credincioși în cea mai serbătorească liniște adorau pe Hristos în mâinile reprezentantului Papei. — La o liturghie din zorii zilei se împărțiră 15,000 de copii cu trupul Domnului, iar prin diversele biserici ale Amsterdamului alte zeci de mii de bărbați și femei. — La orele 15 iau parte la admirabila procesiune în mijlocul capitalei pavozate și înghirlandate în flori la 200,000 de inși. — Este un semn acesta al vieții intense de creștinism din biserica zilelor noastre.

În zilele 11—14 Iulie s'au ținut *misiuni populare* în Gădălin (tr. Cojozna) de către p. Dr. Ioan Coltor — și în Sânger (tr. Luduș) de p. Dr. Iuliu Florian și Dr. Ioan Sâmpălean. În amândouă parohiile afluența extraordinară a credincioșilor și însuflețirea, cu care ascultau cuvântul Domnului, precum și nenumăratele mărturisiri și cuminecări au făcut o nouă dovadă de dragostea cu care primește totdeauna poporul nostru vestirea învățăturilor Mântuitorului și de setea cu care o dorește.

În 21—25 Iulie s'au ținut *exerciții spirituale* în Lugoj, participând peste 40 preoți și protopopi diecezani, cum și membrii capitlului în frunte cu P. S. Episcop Alexandru. Meditațiile le-a ținut p. Dr. Ioan Coltor. — Câte mângâieri sufletești, câtă curățire și mai ales câte hotăriri puternice pentru o viață cât mai de apostoli au produs acele deprinderi spirituale, numai Dumnezeu ar ști spune. Suntem siguri, că fiecare preot s'a depărtat din aceea baie

spirituală mai confortat și mai hotărât pentru a înfrunța chiar și cu prețul vieții viforul și urgia nedreptăților, ce ni-se fac chiar atunci, când nici nu ne cugetam.

Chemarea episcopului Ruch dela Strabourg pentru apărarea școlilor confesionale a găsit un răspuns în toată țara. Congrese și întruniri protestează energic în contra intenției d-lui Herriot, care a dat deja înapoi, spunând, că nu a fost înțeles. Doar el a zis că va trimite o comisie la fața locului, care să studieze situația, să raporteze, să facă propuneri, și, pe românește, să se îngroape chestiunea. — Da, o pășire demnă, pentru apărarea drepturilor, impune. Dacă ea este secondată și de sprijinul unei armate bine organizate, victoria este sigură.

Păcat, că gazeta noastră nu dispune de spațiul de lipsă, pentru a putea da admirabilele scrisori de adesiune ale episcopilor și ținuta hotărâtă a congreselor și a întrunirilor.

La intervenția A. S. Regale Principele moștenitor Carol, inspectorul general al aeronauticii, Sinodul bisericii ortodoxe a hotărât de curând să introducă în ectenia cea mare *o rugăciune pentru aviatori*, completând ectenia: „Pentru cei ce umblă pe ape“, cu vorbele: „Pentru cei ce zboară prin văzduh, pentru cei ce călătorește școl.“ — Preoțimea ortodoxă e invitată, ca până la o viitoare ediție a liturghierului să întregească actualele cărți cu noua rugăciune.

Știri mărunte.

M. Sa Regina Maria a României și-a serbat onomastica în 4 August, cu care fericit prilej poporul credincios și recunoscător a înălțat rugăciuni fierbinți la tronul ceresc, să find pe Majestatea Sa întru mulți ani ca o podoabă a Tronului și a Patriei noastre.

Textul concordatului publicat, cu rezervă, și de noi în numărul trecut a fost desmițat de Guvern. În cercurile bine informate însă se vorbește la sigur, că în toamnă Concordatul va fi încheiat.

tinii își fac un seminar anume pentru a trimite preoți în Rusia, dela cari să cunoască lumea de acolo ce coace în sufletul acestor suflete. Rușii din pribegie, chiar la Constantinopol, văd, că biserica trebuie să fie una, că insultele aduse bisericii catolice sunt niște păcate strigătoare la ceriu, cari nu pot rămânea fără a fi pedepsite strajnic. Văd, că e minciună, că Papa vrea desnaționalizarea lor, ori măcar știrbirea cât mai nelăsemnată a ritului lor. Nimeni în lume nu apără cu atâta autoritate — și chiar cu afurienie! — riturile bisericii orientale, ca Papii, cari știu și ce e dogma, și ce e morala, și ce e disciplina, și ce e forma — ce se poate schimba — în cari și-au turnat diferitele popoare sacramentele și sacramentalele.

Cititorii noștri vor ști, că multime de Ruși pribegesc în țări străine, așteptând liniștirea trebii în țara lor. Când va da Dumnezeu pace, ei vor aduce acasă alte sentimente față de biserica Papei, și altă cunoaștere a ei la fața locului. Din acest punct de vedere salutăm cu toată căldura congresul unionistic, care s'a ținut în zilele dela 29—31 Iulie la Velehrad. Aici s'a arătat lumii situația reală din bisericile ortodoxe slave și acțiunea ce va trebui să o întreprindă dragostea catolică pentru înfrățirea sinceră a bisericilor. Doar înfrățire sinceră căutăm nu stăpânire despotică, nici înjosirea cuiva. Pentru aceasta ne rugăm foarte sincer la Dumnezeu, și

suntem în stare să facem jertfe, pe cât ne ajută puterile.

Pentru ajungerea acestui nobil scop este o tovarășie sufletească, ai cărei membrii spun zilnic un Tatăl nostru, o Născătoare, o Marire Tatălui. Pentru acest ideal își oferă sufletele toate necazurile și suferințele, unindu-le cu jertfa lui Isus.

Pentru acest scop să lucrăm și noi. În Franța e foarte răspândită rugăciunea Papei, Benedict al XV-lea publicată la 15 Aprilie 1916 pe care o dau și eu aici, fiind convins, că ea va fi recitată și de ai noștri: »Doamne, care ai unit diferitele neamuri în mărturisirea numelui tău, noi Te rugăm pentru popoarele creștine ale Orientului. Aducându-ne aminte de locul de frunte, pe care l'au avut în biserica ta, te rugăm să le dai gândul și dorința de-a și-l lua din nou ca să facă împreună cu noi o singură turtă sub cârma aceluiaș păstor. Dă, Doamne, ca ele să se însuflească de învățăturile sfinților lor părinți, cari sunt și părinții noștri în credință. Ferește-ne de toată greșala, care ar putea să-i depărteze de noi. Spiritul înțelegerii și al iubirii, care dovedește că Tu ești de față în mijlocul credincioșilor, să grăbească ziua, în care rugăciunile noastre să se unească cu ale lor și toată limba să mărturisească și să preamărească pe Domnul nostru Isus Hristos, Fiul Tău. Așa să fie.«

Da, cu rugăciune și cu iubire creștinească să lucrăm, căci numai așa vom putea face ceva pentru acest ideal sublim, care face parte din rosturile Răscumpărării. Și, lucrând pentru acest scop să nu uităm nici de noi: să cerem dela Dumnezeu, ca fiind în slujba acestui ideal mântuitor, să ne ferească de a face tot ce ar putea să-i înstrăineze pe acești frați în Hristos de noi. Iubirea creștinească să călăuzească toate faptele noastre puse în serviciul unirii bisericilor, și să fim siguri, că ea va veni, nu ca o umilire pentru cei ce nu sunt de aceleași convingeri cu noi acum, ci ca o trezire la o viață nouă, adevărat creștinească, plină de mângâiere sufletească și de liniște și pace, pe cari lumea nu le poate da. Așa o și dorim.

Dr. Ioan Bălan.

Preoțime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de I. MARGA, protopop

1 expl. 35 lei, plus porto.

Se află la Librăria Anca. Cluj.

(33) 6—10

Pentru restaurieri.

Intrând în a doua jumătate a anului, ne simțim îndemnați să rugăm pe toți abonenții noștri în restanță cu plata abonamentului, să binevoiască a ne trimite, cât mai fără întârziere, sumele cu cari ne dătoresc, pentruca și noi să ne putem împlini îndatoririle ce avem față de creditori.

Red. și Adm.

Locale. Duminica a opta după Rusalii va predica în catedrală pâr. *Iuniu Brut Micu*, directorul oficiului arhidiecezan.

Concurs. Preav. Ordinariat din Blaj publică concurs la posturi de preoți militari activi. Concursul se va ține începând cu 25 Sptembrie a. c. în București (școala de infanterie Nr. 1). Cererile se înaintază către Inspectoratul clerului militar (Ministerul de război), — credem — în calea Preav. Ordinariat, până în 15 Septembrie a. c. Amănuntele se cuprind în cercular

— Cu termenul 29 August se publică concurs la postul de preot II din *Ceanul deșert* (distr. Turda), iar cu termenul 15 Septembrie la parohia *Frata* (distr. Cojocna).

Monumente pentru Românii catolici morți pentru patrie. Prin satele catolice din Moldova s'au ridicat zeci de monumente pentru catolicii, cari și-au făcut în grad eroic datoria către țară, dorind cei vii să-și arete și în chipul acesta dragostea pentru cei căzuți pe câmpul de luptă, iar generațiilor viitoare monumentele să le servească de îndemn. Mai recent s'a inaugurat un astfel de monument pentru eroii catolici din Iași. Desvelirea monumentului s'a făcut cu mari solemnități, vorbind Preasf. episcop catolic Cisar, d. general Zagie și d. ajutor de primar Diaconescu. — Bunii creștini totdeauna sunt și buni cetățeni.

Dela Cetea. Comitetul parohial din Cetea ne roagă să arătăm, că d. *Dr. Aurel Sava*, primarul orașului Alba-Iulia, a dăruit bisericii noastre de acolo suma de 7000 Lei, rezultatul unei colecte inițiate de dânsul, promițând că va mai colecta până la suma necesară pentru coperirea turnului cu tinichea și cumpărarea unui al doilea clopot. Pentru toate acestea i-se exprimă și pe această cale cele mai călduroase mulțumite.

Americani pentru clopote. Pâr. Anton Precup din Rebrîșoara ne cere publicarea următoarelor șire: »Luându-ni-se în cursul războiului 5 clopote am întemeiat un fond pentru a ne înzestra biserica de nou cu clopoțele necesare. În scopul acesta au contribuit credincioșii noștri, aflători în America, *Leon Băieș* și *Ioan Burduhos* cu suma de 21,000 Lei. Numele lor s'a introdus în cartea de aur a bisericii, dar am ținut să le aducem și pe această cale mulțumitele reprezentanței parohiale.

Internatele eparhiei orădane (dela Beiuș și Oradea-mare) au majorat taxa de 6000 Lei, fixată înainte la suma de 8000 Lei pe an. — În legătură amintim, că la internatul de fete al »Asociațiunii« din Sibiu taxa este de 15,000 Lei pe an, rezervându-se și dreptul de a o mai urca la caz de nevoie.

MULȚUMITĂ D. *Ioan Costea*, comerciant de cereale în Blaj, pe lângă multe premii, ce le-a făcut pruncilor de școală cu ocaziunea examenului: Cărți de rugăciuni, bani, iar pentru cei săraci vestminte, a mai donat bisericii noastre din Mănărade un Mineiu complet, pentru care fapte i se aduce mare mulțumită, iar bunul Dzeu să i-le răsplătească cu putere și sănătate la mulți ani.

Ioan Handrea,
paroh.

(36) 1-1

Telefonul „Unirii“.

Ș. Ploiești. Mai restați 10 Lei, diferența de abonament pe anul trecut.

B. Iacodul român. Am primit suma trimisă.

P. Valea Dâlsii. Din suma trimisă 30 Lei au intrat în restanța de abonament din anul trecut. Adresa am schimbat-o.

Z. Giulatelec. Pe anul acesta mai restați cu 60 Lei. Of. paroh. Groși. Din suma trimisă 80 Lei au intrat în abonamentul anului trecut.

C. Târgu-Mureș. Suma trimisă am primit-o, 50 Lei au trecut în abonamentul anului 1925.

P. Lăptușul românesc. În abonamentul anului curent mai restați cu 30 Lei.

N. Necrilești. Numerii de lipsă i-am trimis la Ighiu. Noi trimitem regulat foaia. Adresa am schimbat-o după dorință.

Aviz școlar.

Elevii, cari doresc să se anunțe pentru înscriere la Liceul de băieți din Blaj, vor avea să înainteze în acest sens o petiție către direcțiunea Liceului între 1 și 7 Sept. a. c. st. n.

Petiția se va trimite cu posta. La petiție se va anexa și o cartă postală timbrată și adresată pe numele elevului, ca să poată fi avizat din timp despre primire.

Acei elevi, cari pentru prima dată cer să fie înscriși, vor mai anexa un extras de botez, extras de naștere și o dovadă despre studiile făcute. În dovadă să se arete și notele obținute la fiecare studiu.

Înscrierea celor primiți se va face în 18, 19 și 20 Sept. a. c. st. n.

La înscriere elevii din cl. V—VIII

„Unirea“

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănuî.

Abonamente se pot face oricând!

CUM NE CURĂȚIM SANGELE ȘI NE ÎNTĂRİM TRUPUL

BROSURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CĂSĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N

CUM NE VINDECAM DE REUMATISM ȘI GUTTA

BROSURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CĂSĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N

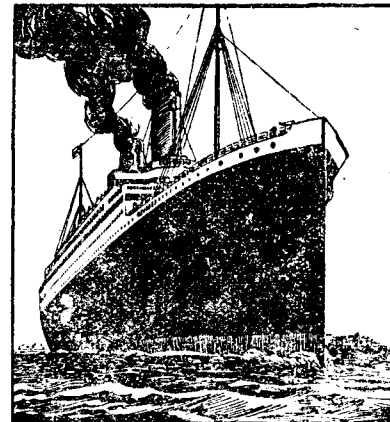
THE ROYAL MAIL LINE — LONDRA

— PACIFIC LINE — LIVERPOOL —

Se poate călători sistematic cu vapoare de primul rang

Din porturile:
Hamburg
Southampton
Cherbourg
Liverpool
La Rochelle-
Palice

Spre:
Amer. de nord
Canada
Brazilia
Argentina
Cuba, Peru,
Chile, Mexico

Are cabine închise cu 2—4—6 paturi. Provizie și serviciu de prima calitate.

Pentru bilete să ne adresăm agenției principale:

„COMPANIA TRANZIT“

București, Calea Griviței 153, pre cum și filialelor ei:

Tranzit Timișoara, Hotel Coroana

Tranzit Arad, str. Colonel Paulian 11.

(81) 41-50

Lloyd 1987.